

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7093/2545

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคอเลชั่น ร้องขอให้ผู้ร้องนางอัญชลี วิชยะสิงหะ หรือชื่นขาว ไว หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบล้มละลาย ผู้ร้อง นางอัญชลี วิชยะสิงหะหรือชื่นขาว ไว ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/14, ป.พ.พ. มาตรา 1070, ป.พ.พ. มาตรา 1077, ป.วิ.พ. มาตรา 148, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 89, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.และห้างหุ้นส่วนจำกัด ดังกล่าว ได้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ย่อมมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามห้างได้ เนื่องจากผู้คัดค้านต้องรับผิดชอบในบรรดาหนี้ของห้าง โดยไม่จำกัดจำนวนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1070,1077(2) ผู้คัดค้านจึงไม่อาจต่อสู้คดีหรือนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. หรือพิสูจน์ว่าตนมิใช่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว เดิมโจทก์ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. และผู้คัดค้านเด็ดขาด โดยอ้างว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัว ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. และผู้คัดค้านมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างเด็ดขาด แต่ยกฟ้องผู้คัดค้านโดยวินิจฉัยว่ามีเหตุอันสมควรที่จะไม่ให้ผู้คัดค้านล้มละลาย ต่อมาศาลพิพากษาให้ห้างดังกล่าวล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 89 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบหรือไม่ ประเด็นที่วินิจฉัยจึงอาศัยเหตุต่างกัน การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องดังกล่าวจึงมิใช่ฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 148 ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 153 เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ชำระหนี้แก่โจทก์และโจทก์ยื่นฟ้องห้างดังกล่าวเป็นคดีล้มละลาย ซึ่งยังไม่พ้นกำหนดเวลา 10 ปี นับแต่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีแพ่ง ย่อมมีผลทำให้อายุความแห่งสิทธิเรียกร้องในหนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(2) เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบ ก็ต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้สินของห้างซึ่งเป็นวิธีจัดการเพื่อรวบรวมทรัพย์สินของห้างชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ของห้างตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยชอบ คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่ขาดอายุความ กรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบ เมื่อห้างถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วศาลย่อมมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบเด็ดขาดแล้วพิพากษาให้ล้มละลายตามห้างนั้นได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 89 โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 9

คำพิพากษา

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2542 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นเด็ดขาด และต่อมาเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2543 ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 61 ตามทางสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ปรากฏว่าผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นจึงขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านเด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 ผู้คัดค้านอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษายืน ผู้คัดค้านฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นเป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นเด็ดขาดเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2542 และพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2543 คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการแรกว่า ผู้คัดค้านมีสิทธินำสืบพยานว่าตนไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ เห็นว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 บัญญัติว่า "เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่" คดีนี้ข้อเท็จจริงเป็นอันยุติแล้วว่า ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่น และห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นได้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ย่อมมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามห้างได้เนื่องจากผู้คัดค้านต้องรับผิดในบรรดาหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นโดยไม่จำกัดจำนวนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1070, 1077(2) ดังนั้น ผู้คัดค้านจึงไม่อาจต่อสู้คดีหรือนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นหรือพิสูจน์ว่าตนมิใช่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ปัญหาวินิจฉัยในประการที่สองมีว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายเป็นการฟ้องซ้ำหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้เดิมโจทก์ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นและผู้คัดค้านเด็ดขาด โดยอ้างว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัวประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นและผู้คัดค้านมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นเด็ดขาด แต่ยกฟ้องผู้คัดค้านโดยวินิจฉัยว่ามีเหตุอันสมควรที่จะไม่ให้ผู้คัดค้านล้มละลายต่อมาศาลพิพากษาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในชั้นนี้จึงมีว่าผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดหรือไม่ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงอาศัยเหตุต่างกัน การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องดังกล่าวจึงมิใช่ฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 148 ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ปัญหาวินิจฉัยในประการที่สามมีว่า คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขาดอายุความหรือไม่ ผู้คัดค้านฎีกาว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลคชั่นชำระหนี้แก่โจทก์เมื่อ

วันที่ 22 มิถุนายน 2531 แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2544 เกินกว่า 10 ปีแล้ว คดีจึงขาดอายุความ เห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบจะต้องรับผิดชอบร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นในหนี้สินของห้างดังกล่าว กรณีมิใช่หนี้สินส่วนตัวของผู้คัดค้าน เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นชำระหนี้แก่โจทก์วันที่ 22 มิถุนายน 2531 และโจทก์ยื่นฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นเป็นคดีล้มละลายวันที่ 20 เมษายน 2541 ซึ่งยังไม่พ้นกำหนดเวลา 10 ปี นับแต่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีแพ่ง ย่อมมีผลทำให้อายุความแห่งสิทธิเรียกร้องในหนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(2) ดังนั้น เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบก็ต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้สินของห้างดังกล่าว ดังที่วินิจฉัยข้างต้น ซึ่งเป็นวิธีการเพื่อรวบรวมทรัพย์สินของห้างนั้นชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ของห้าง ตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยชอบ คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดังกล่าว จึงไม่ขาดอายุความ ปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการสุดท้ายมีว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9(2) ซึ่งใช้บังคับในเวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายนั้นได้แก้ไขจำนวนหนี้เป็นไม่น้อยกว่า 1,000,000 บาทแต่คดีนี้เป็นหนี้เพียง 150,000 บาท ส่วนที่เพิ่มขึ้นเป็นดอกเบี้ย ผู้คัดค้านจึงไม่ควรล้มละลายนั้น เห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบ เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ศาลย่อมมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบเด็ดขาดแล้วพิพากษาให้ล้มละลายตามห้างนั้นได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9 ดังวินิจฉัยมาแล้วข้างต้นที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งและคำพิพากษาให้พิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านเด็ดขาดนั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านทุกข้อฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน

องค์คณะ

ธีระวัฒน์ ภัทรานวัช · ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน · สมชาย พงษธา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7093/2545>